

Karjalan matka kesä-heinäkuussa 2010

Satunnaisia kokemuksia ja näkemyksiä Karjalan kiinnostavuudesta ja yrityskulttuurista omien matkakokemusten perusteella. Pertti Pekkala, Oulu

1 Yleistä

Karjalan yritystoiminnan kirjo on laaja. Siellä näyttää toimivan kansainvälisen tason ketjuja ja toisaalta aivan pieniä kotimyyntiyrityksiä.

Matkailuyritysten toiminta tuntuu suhteellisen tehokkaalta. Matkailijaa ohjataan varsin määrätietoisesti, mutta osan palveluista voi joutua maksamaan ruplien sijasta euroilla ja varsinkaan silloin ei yleensä saa kuittia.

Sortavalassa takseilla on kaksihintajärjestelmä: toinen paikallisille ja toinen kaksi kertaa kalliimpi turisteille.

Valamon saarelle matkataan tiukassa ohjauksessa, eikä ilman opasta voi liikkua juuri lainkaan. Silti oppaan kielitaito ei ollut riittävä matkailijoiden kunnolliseen opastamiseen.

Ravintola- ja kahvilapalvelujen taso on kirjava. Petroskoissa oli kansainvälisen tason coffee house –paikka, jossa palvelu oli turhan jäykkää. Pienemmillä paikkakunnilla on neuvostoajan tunnelmaa henkiviä pieniä kahviloita, joissa palvelu on ”ei vois vähemmän kiinnostaa” -tyyliä.

Toisaalta päätien varrelta löytyi myös hyvän palvelumallin omaksunut paikka, jossa palvelu oli ystävällistä ja nopeaa sekä tuotteet siististi ja kauniisti tarjoiltu. Ruoka oli yleensä syötävää ja sitä oli riittävästi. Kinnermäessä ruoka oli hyvää ja monipuolista ja palvelu erinomaista.

Matkailijaa kiinnostavat myös wc –palvelut. Ne olivat yleisesti ottaen kehittyneemmät kuin osasi odottaa. Suomen paljon kehitetyt huoltoasemien wc –palvelut olivat tässä kastissa matkan heikointa antia lukuun ottamatta Karjalan syvää maaseutua, jossa wc –palveluja ei ole lainkaan tai ne perustuvat puucee –systeemiin.

2 Tullimuodollisuudet

Tullimuodollisuudet ovat jäänteitä neuvostoajalta. Niissä ei juuri ole tapahtunut kehitystä. Matkailijaa pomputetaan silloin, kun niin halutaan tehdä. Kommunikointi on minimaalista ja asiallista opastusta ei juurikaan ole.

3 Kulkuyhteydet

Kulkuyhteydet ovat kehnot. Tiet ovat pääsääntöisesti heikohkossa tai heikossa kunnossa. Vain muutama uusi tienpätkä poikkeaa edukseen. Tiemerkinnot ovat vanhoja ja osin heikosti erottuvia. Teiden ympäristö on joko umpeen kasvanutta pöheikköä tai sitten suurten sähkölinjojen raiskaamaa maisemaa. Katseltavaa on harvassa. Kunnan kartta on tarpeen.

Teiden heikko kunto syö ajokalustoa ja miestä. Matkaan pitää varata kaksi kertaa niin paljon aikaa kuin vastaavaan matkaan Suomessa.

Maanteiden ajokulttuuri on sekavaa. Järjettömiä ajonopeuksia ja ohituksia sattuu usein. Silti matkan aikana nähtyjen kolareiden määrä oli yllättävän vähäinen. Hirvikolareita ei juuri satu, sillä petoeläimet ja salametsästys pitävät hirvet poissa maanteiltä.

4 Ympäristö

Maaseutu on täysin puskitunut, mikä luo valoisan aikaan romanttisen maisemakuvan, mutta tekee ympäristöstä hoitamattomuutensa vuoksi luotaantyöntävän. Kaupungeissakin vain pääkatujen varsi ja julkiset aukiot ovat hoidettuja ja siistejä. Heti sivukaduilla voi tulla vastaan hoitamattomia pihoja ja ränsistyneitä kortteleita sekä rikkinäisiä katuja tai puistoissa voi kohdata lähes luonnontilaan joutuneen maiseman.

Luontoon kaadetaan jätteitä suruttomasti. Laatokan itärannalla sijaitseva luonnonkaunis ranta oli heti metsikön alettua pelkkää kaatopaikkaa. Ympäristötietoisuus ja –huolto on varsin alhaisella tasolla. Tämä näkyy myös talojen pihapiireissä, joissa saattaa olla upouusi auto, vaikka talo on sortumaisillaan. Tähän lienee vaikuttanut merkittävästi epäselvä historia talojen omistussuhteissa ja väestön ikääntyminen.

5 Hintataso

Kaupungeissa hotellien hintataso ei ole halpa, se voi olla jopa kallis. Toisaalta ainakin niiden hotellien laatutaso, joissa ryhmämme yöpyi, oli odotuksia parempi. Kaupunkiravintoloiden hintoja ei voi kutsua erityisen halvoiksi. Sen sijaan kauppojen hinnat ovat vielä Suomen hintatasoon verrattuna selvästi edullisia ja tavaravalikoima on pieniä maaseutukauppoja lukuun ottamatta kohtuullinen. Maaseudulla pitääkin varautua siihen, että kauppoja ei juuri ole, eikä hankintoja siten voi tehdä. Maaseudulla eletään ilmeisesti vahvasti luontais- ja vaihdannaistaloudessa, eikä turistien palvelu ole päällimmäisenä mielessä.

6 Kehittämisehdotuksia

Maaseutu- ja muunkin matkailun kehittäminen edellyttäne esimerkiksi seuraavia toimenpiteitä:

- 1) Teiden kunnan parantaminen
- 2) Opasteiden parantaminen
- 3) Taukopaikkojen rakentaminen (turvallinen pysähtyminen)
- 4) Ympäristöhuollon järjestäminen, vähintään pääteiden varsien ja luonnonkauniiden paikkojen/rantojen epävirallisten kaatopaikkojen siivoaminen
- 5) Polttoaine- ja ruokahankintojen helpottaminen ainakin pääteiden varsilla
- 6) Myyntipisteiden perustaminen muistomerkkipaikoille
- 7) Kaupunkikuvan kohentaminen myös sivukatujen ja puistojen osalta.

Huom! Havainnot perustuvat varsin lyhyen matkan kokemuksiin, eivätkä siten ole yleispäteviä.

Jakelu: matkalle osallistuneet